

luku	OTSIKKO	Ohjeet
1	Opetussuunnitelma Helsingin kaupungin peruskouluissa	Ei koulukohtaista täsmennystä
1.1	Opetussuunnitelman rakenne	Ei koulukohtaista täsmennystä
1.2	1.2. Opetussuunnitelman arviointi ja kehittäminen	Ei koulukohtaista täsmennystä
1.3	1.3. Tuntijako	<ul style="list-style-type: none"> • Uskonnon ja elämäkatsomuksen opetuksen osalta noudatetaan valtakunnallista minimituntimäärää, jotta koulujen yhteiset opetusjärjestelyt eri uskontojen opetuksessa voidaan järjestää tasa-arvoisesti kaikille oppilaille. • B1-kielessä vuosiluokilla 7 ja 8 opetusta annetaan 1 vvt/vuosiluokka yli valtakunnallisen minimin. • Muiden oppiaineiden paitsi uskonnon ja elämäkatsomustiedon opetuksessa voidaan koulukohtaisesti ylittää valtioneuvoston asetuksen minimitunnit siten, että: <ul style="list-style-type: none"> ○ tämä kirjataan ja päätetään opetussuunnitelmassa ○ tästä päätetään vuosittain TOSU:ssa, jolloin opetussuunnitelmassa tulee kuvata, missä oppiaineissa ja vuosiluokilla voidaan ylittää minimi. esim. Vuosiluokilla 1–2 voidaan opettaa matematiikkaa 1 vvt yli valtakunnallisen minimin. Tästä päätetään koulun toimintasuunnitelmassa vuosittain. ○ tai näiden yhdistelmänä ○ koulun täydennys: Taulukko + teksti
1.4	1.4. Kieliohjelma	Jaoston päätöksen mukainen
1.5.	1.5. koulun painotukset /sov.koe painotettu opetus	<ul style="list-style-type: none"> • Koulu kirjaa tähän opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätöksen mukaisesti mahdollisen soveltuvuuskoepainotetun ja/tai kaksikielisen opetuksen sekä kielikylyopetuksen • Koulu voi kirjoittaa tähän myös sellaisesta sisäisestä painotuksesta, joka ei ole oppilaaksioton peruste , ja johon ei hakeuduta soveltuvuuskokeella.
1.6	Muut opetusjärjestelyt	<ul style="list-style-type: none"> • koulu kirjoittaa tähän mahdollisia muut erityiset opetusjärjestelyt
2	KOULUTYÖN PERUSTA	Ei koulukohtaista täsmennystä

2.1	2.1 Peruskoulujen yhteinen arvoperusta	Ei koulukohtaista täsmennystä
2.1.1	2.1.1 Arvojen ja eettisten periaatteiden toteutuminen XX koulussa	<ul style="list-style-type: none"> Koulut ottavat yhteiset arvolähtökohdat ja eettiset periaatteet opetussuunnitelmaansa. Koulut voivat halutessaan tarkentaa arvoja muilla eettisillä periaatteilla. Koulut tarkentavat opetussuunnitelman koulukohtaisessa osuudessa, miten arvolähtökohdat ja eettiset periaatteet näkyvät ja toteutuvat koulun toiminnassa sekä miten arvoperustan toteutumista seurataan ja arvioidaan.
2,2	Oppimiskäsitys	<ul style="list-style-type: none"> miten oppimiskäsityksen toteutumista seurataan ja arvioidaan.
2.2.1	Oppimisprosessi	<ul style="list-style-type: none"> miten koulussa otetaan huomioon tulevaisuuden koulun tiedonkäsitys: (kaikkiollisuus, pirstaleisuus, oppilas tiedon tuottajana)? miten varmistetaan monipuolisen oppimisprosessin ja oppimisstrategian toteutuminen koulutyössä miten koulu huomioi vapaa-ajalla tapahtuvan oppimisen miten koulu mahdollistaa oppimisen autenttisissa tilanteissa erilaisten oppimisstrategioiden harjoittelu ja käyttö miten koulussa varmistetaan yhteisöllisen oppimisen periaatteiden toteutuminen
2.2.2	Tiedonkäsitys	
2.2.3	Yhteisöllinen oppiminen	
2.2.4	Oppimisstrategia	
3	PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ JA TAVOITTEET	
3.1	Perusopetuksen tehtävä	Ei koulukohtaista täsmennystä
3.2	Koulun kasvatusta- ja oppimistavoitteet, koulun toiminta-ajatus	<ul style="list-style-type: none"> Koulu kuvaa yleiset opetuksen ja kasvatuksen tavoitteet. Pohjana käytetään Valtioneuvoston asetusta perusopetuksen tavoitteista ja tehtävästä (erillinen tiedosto) sekä opetussuunnitelman perusteiden lukua 3.2. Koulu voi halutessaan kirjata tähän myös toiminta-ajatuksensa
3.3	Laaja-alainen osaaminen	Yhteinen ohje koko luvulle:
3.3.1		<ul style="list-style-type: none"> Mitkä ovat ne järjestelyt ja toimenpiteet, joiden avulla laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumisesta opetustyössä huolehditaan. Koulu voi halutessaan täydentää tai täsmentää laaja-alaisen osaamisen tavoitteita.
3.3.7		

4	YHTENÄISEN PERUSOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI	
4.1	Yhteisöllinen toimintakulttuuri	<ul style="list-style-type: none"> • Koulu täsmentää oman toimintakulttuurinsa kehittämisen tavoitteet, yhteiset toimintaperiaatteet sekä yhteistyön ja muun käytännön toteutuksen. • Koulu kuvaa, miten koulussa edistetään ja arvioidaan toimintakulttuurin kehittämisen periaatteiden toteutumista. • Miten oppilaat ja huoltajat osallistuvat toimintakulttuurin kehittämiseen sekä mitä muuta yhteistyötä ja keiden toimijoiden kanssa tehdään toimintakulttuurin kehittämiseksi.
4.1.1	Oppiva yhteisö	Miten koulussa rakennetaan oppivaa yhteisöä ja miten sen toteutumista arvioidaan.
4.1.2	Hyvinvointi ja turvallisuus	<ul style="list-style-type: none"> • millä tavoin koulun aikuiset tekevät yhteistyötä. • miten toimintakulttuurin turvallisuutta ja ilmapiiriä kehitetään/luodaan ja miten sen toteutumista arvioidaan.
4.1.3	Rakentava vuorovaikutus	Koulu kuvaa aikuisten keskinäisen yhteistyön periaatteet ja toimintatavat
4.1.4	Kulttuurinen moninaisuus	Koulu kuvaa, miten koulun toiminnassa huomioidaan kulttuurinen moninaisuus (intrakulttuurinen koulu).
4.1.5	Kielitietoisuus	Koulu kuvaa, miten kielitietoisuus huomioidaan opetuksessa, arvioinnissa ja koulun muussa toiminnassa.
4.1.6	Osallisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Koulu kuvaa, miten koulussa tuetaan oppilaan osallisuutta oman oppimisprosessinsa ja koulutyönsä suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. • Koulu kuvaa, millaisin rakentein ja toimintamallein oppilaat osallistuvat oman ryhmänsä ja koulun opetuksen, oppimisympäristön ja toimintakulttuurin kehittämiseen ja arviointiin ja toimintasuunnitelman ja -kertomuksen sekä järjestyssääntöjen laatimiseen.
4.1.7	Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo	Koulu kuvaa, miten se huomioi toiminnassa, opetuksessa ja arvioinnissa oppilaiden yhdenvertaisuuden ja tasa-arvoisuuden toteutumisen.

4.1.8	Kestävä tulevaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Koulu kuvaa yhteistyötavat, joilla henkilöstö ja oppilaat osallistuvat kestävä tulevaisuuden opetuksen ja toimintakulttuurin suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. • Koulu kuvaa, miten toimintakulttuurissa huomioidaan kestävä kehityksen eri ulottuvuudet. • Koulu kuvaa, miten se toimii yhteistyössä huoltajien ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa kestävä tulevaisuuden edistämiseksi.
4.2	Oppimisympäristöt ja työtavat	<ul style="list-style-type: none"> • Koulu täsmentää oppimisympäristöjen kehittämisen tavoitteet ja yhteiset toimintaperiaatteet. • Koulu kuvaa, miten toteuttaa joustavat ja monipuoliset oppimisympäristöt. • Koulu kuvaa, miten tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään opetuksessa. • Koulu kuvaa, miten se toimii yhteistyössä oppilaiden, huoltajien ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa oppimisympäristöjen kehittämisessä. • Koulu täsmentää työtapojen kehittämisen tavoitteet ja yhteiset toimintaperiaatteet. • Koulu kuvaa, miten oppilaat osallistuvat työtapojen valintaan. • Koulu kuvaa, miten se toimii yhteistyössä oppilaiden kanssa työtapojen kehittämisessä. • Koulu kuvaa käytössä olevia toiminnallisia, joustavia ja monipuolisia työtapoja.
4.3	Monialainen, ilmiöpohjainen oppiminen	<ul style="list-style-type: none"> • Koulu kuvaa, miten opetuksen eheyttäminen ja ilmiöpohjaiset oppimiskokonaisuudet suunnitellaan ja toteutetaan ja miten niiden toteutusta seurataan. • millaisia menetelmiä käytetään ml. arviointi. • Koulu täsmentää oppilaan arvioinnin periaatteet ja menetelmät ilmiöopetuksessa. • Koulu kuvaa, miten oppilaat ovat mukana oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. • Koulu kuvaa eri oppiaineiden ja koulun muun toiminnan yhteistyötä ja työnjakoa koskevat toimintatavat. • Koulu kuvaa, millaisin järjestelyin/rakentein monialaiset oppimiskokonaisuudet toteutetaan koulussa ja miten huolehditaan siitä, että kokonaisuudet ovat riittävän pitkäkestoisia.
5	OPPIMISEN, KASVUN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	

5.1	Yhteinen vastuu koulupäivästä	Koulu tarkentaa tarvittaessa koulun periaatteita yhteisöllisen vastuun toteutumisessa.
5.1.1	Yhteinen vastuu ohjaustoiminnasta	Koulu tarkentaa tarvittaessa ohjaustoiminnan periaatteita ja käytäntöjä.
5.2	Yhteistyö	<ul style="list-style-type: none"> • Koulun sisäisen yhteistyön rakenteet ja periaatteet on kuvattu luvussa 4.1. Koulu voi halutessaan täsmentää/kuvata rakenteita ja periaatteita myös tässä luvussa. • Koulu kuvaa koulujen välisen yhteistyön rakenteet ja periaatteet. • Koulu kuvaa yleiset periaatteet, miten varmistetaan koulun osallistuminen alueelliseen verkostotyöhön ja täsmentää halutessaan alueellisen yhteistyön toteuttamisen periaatteita.
5.2.1	Kodin ja koulun yhteistyö	<ul style="list-style-type: none"> • Koulu kuvaa kodin ja koulun yhteistyön toimintatavat sekä tiedottamisen yleiset käytännöt kouluyhteisötasolla, luokan tasolla ja sekä yksittäistä oppilasta koskien. • Koulu tarkentaa, miten se huomioi perheiden moninaisuuden ja erityisesti maahanmuuttajataustaiset huoltajat. • Koulu kuvaa, miten koulussa varmistetaan se, että kaikki huoltajat saavat riittävästi tietoa koulun opetuksen järjestämisen keskeisistä asioista: opetussuunnitelmasta, oppimisen tavoitteista, oppimisympäristöistä ja työtavoista, oppimisen tuesta ja oppilashuollosta, arvioinnista, opiskeluun liittyvistä valinnoista sekä lukuvuoden erilaisista tapahtumista.
5.3	Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö	ei koulukohtaista täsmennystä
5,4,	Perusopetuksen järjestäminen eri tilanteissa	
5.4.1	Vuosiluokkiin sitomaton opetus	<ul style="list-style-type: none"> • Jos koulussa noudatetaan vuosiluokkiin sitomatonta opetussuunnitelmaa, koulu kuvaa opetussuunnitelmassa. • Miten vuosiluokkiin sitomatonta eli oman opinto-ohjelman mukaan etenevää opiskelua käytetään (kaikki luokat, tietyt vuosiluokat). • Mitkä ovat oppimäärään sisältyvät opintokokonaisuudet, joista opinnot rakentuvat. • Mitkä ovat tuntijako sekä opetuksen tavoitteet ja sisällöt näille opintokokonaisuuksille. • Mitkä opintokokonaisuudet ovat oppilaalle pakollisia ja mitkä valinnaisia. • Miten opintojen etenemistä ja opintokokonaisuuksien suorittamista seurataan ja arvioidaan.

		Vuosiluokkiin sitomattomasti edettäessä otetaan huomioon oppimisen arviointia sekä seuraavalle vuosiluokalle siirtymistä koskevat erityismääräykset oppimisen arviointia käsittelevässä luvussa 6.
5.4.2	Yhdysluokkaopetus	Koulu voi halutessaan täsmentää yhdysluokkaopetusta esimerkiksi, jos koululla on tähän jokin erityinen pedagoginen peruste
5.4.3	Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus	Ei koulukohtaista täsmennystä
5.4.4	Joustava perusopetus	Ei koulukohtaista täsmennystä
5.4.5	Sairaalaopetus	Ei koulukohtaista täsmennystä
5.5	Perusopetusta tukeva muu toiminta	Ei koulukohtaista täsmennystä
5.5.1	Aamu- ja iltapäivätoiminta	Ei koulukohtaista täsmennystä
5.5.2	Koulun kirjastotoiminta	Ei koulukohtaista täsmennystä
5.5.3	Kouluruokailu	Koulu kuvaa, miten oppilaat voivat osallistua kouluruokailun suunnitteluun (esim. ruokaraadit).
5.5.4	Välitunnit, päivänavaukset ja muut koulun yhteiset tapahtumat	<ul style="list-style-type: none"> • Koulu kuvaa yleiset periaatteet siitä, miten kouluvuosi ja/tai -päivä jaetaan opetusjaksoihin ja välitunteihin, mitä muuta toimintaa koulupäiviin sisältyy ja millaisia toimintamuotoja käytetään. • Tässä otetaan huomioon perusopetuksen toimintakulttuurin kehittämisen periaatteet (luku 5).
5.5.6	Koulumatkat	Koulu kuvaa, miten koulussa toteutetaan liikennekasvatus ja huolehditaan oppilaiden ohjaamisesta turvalliseen käyttäytymiseen liikenteessä.
5.5.7	Koulunkäyntiavustajatoiminta	Ei koulukohtaista täsmennystä
6	OPPIMISEN ARVIOINTI	
6.1	Arvioinnin tehtävät ja oppimista tukeva arviointikulttuuri	<ul style="list-style-type: none"> • miten huolehditaan siitä, että koulussa toteutuu yhtenäinen arviointikulttuuri ja miten sen toteutumista seurataan ja kehitetään. Arviointikulttuurilla tarkoitetaan mm. yhteistä käsitystä arviointiprosessista, arvioinnin merkityksestä oppimisprosessiin, kotien kanssa tehtävästä yhteistyöstä jne. (ks. luku 6.1.).

		<ul style="list-style-type: none"> Miten oppimisen arvioinnin ja palautteen antamisen käytännöistä tiedotetaan oppilaille ja huoltajille (kuinka usein, missä muodossa jne.)?
6.2	Arvioinnin luonne ja yleiset periaatteet	<ul style="list-style-type: none"> miten huolehditaan siitä, että koulussa on yhteiset oppimisen arvioinnin periaatteet ja käytänteet (ks luku 6.2) ja miten niiden toteutumista seurataan. miten huolehditaan arvioinnin monipuolisuudesta, menetelmistä kuten TVT:n käytöstä. miten koulussa toteutetaan oppilaan itsearviointi ja vertaisarviointi. Miten oppilaan edellytyksiä itsearviointiin ja vertaisarviointiin edistetään
6.3	Arvioinnin kohteet	<ul style="list-style-type: none"> työskentelylle asetetut yleiset tavoitteet sekä sen, miten oppilas saa erillistä palautetta työskentelytaidostaan ja niissä edistymisessä (kirjallinen, suullinen, kuinka usein). käyttäytymisen tavoitteet ja miten käyttäytyminen arvioidaan.
6.4	Opintojen aikainen arviointi	Ei koulukohtaista täsmennystä
6.4.1	Arviointi lukuvuoden aikana	Ei koulukohtaista täsmennystä
6.4.2	Arviointi lukuvuoden päättyessä	Ei koulukohtaista täsmennystä
6.4.3	Opinnoissa eteneminen perusopetuksen aikana	Ei koulukohtaista täsmennystä
6.4.4	Arviointi nivelvaiheissa	Ei koulukohtaista täsmennystä
6.4.5	Koulun arviointikäytänteet	<ul style="list-style-type: none"> Koulu kuvaa, miten opintojen aikainen arviointi toteutetaan. Kuinka usein ja miten opintojen aikaista arviointia annetaan oppilaalle ja hänen huoltajalleen lukuvuositoludistuksen lisäksi (arvioinnin ajankohdat ja muodot). Koulu täsmentää ohjaavan palautteen muodot ja ajankohdat: miten koulussa toteutetaan jatkuva arviointi ja huolehditaan siitä, että saatu palaute edistää oppilaan ajattelun ja oppimisen prosessia. Koulu kuvaa, mitkä ovat vuosiluokalta siirtymiseen ja luokalle jättämiseen sekä ehtojen suorittamiseen liittyvät käytännöt. Koulu kuvaa, millaiset ovat kotien kanssa tehtävän yhteistyön käytänteet silloin, jos oppilas on vaarassa jäädä vuosiluokalle
6.5	Perusopetuksen päättöarviointi	Lopussa yhteinen koko luvulle:
6.5.1	Päättöarvosanan muodostaminen	

6.5.2	Johonkin oppiaineeseen tai erityiseen tehtävään painottuva opetus ja päättöarviointi	<ul style="list-style-type: none"> • miten huolehditaan siitä, että koulussa toteutuu yhdenmukainen ja yhdenvertainen päättöarviointi valtakunnallisten päättöarvioinnin kriteereiden ja päättöarvosanan muodostamisen periaatteiden mukaisesti. • miten valinnaisaineet arvioidaan (6.5.1) voidaan kuvata tässä tai luvussa 11.
6.6	Perusopetuksessa käytettävät todistukset ja todistusmerkinnät	<ul style="list-style-type: none"> • koulu päättää lukuvuoden aikana annettavista välitodistuksista ja niiden muodoista • Primukseen laaditaan yhteiset pohjat numeroarvioinnin todistukselle. Niitä ei tarvitse liittää opetussuunnitelmaan. • sanallisen arvioinnin lomakkeet laaditaan koulu- tai aluekohtaisesti ja ne liitetään opetussuunnitelman liitteeksi. MYÖHEMMIN
6.7	Erityisessä tutkinnossa suoritetuista opinnoista annettavat todistukset	Ei koulukohtaista täsmennystä
7	OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKEA	
7.1	Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet	<ul style="list-style-type: none"> • miten huolehditaan siitä, että koulussa on yhteiset toimintatavat ja periaatteet oppimisen esteiden ja vaikeuksien varhaiseen tunnistamiseen. • miten oppilaan tuki suunnitellaan ja toteutetaan käytännössä.
7.1.1	Ohjaus tuen aikana	Ei koulukohtaista täsmennystä
7.1.2	Kodin ja koulun yhteistyö tuen aikana	Ei koulukohtaista täsmennystä
7.2	Yleinen tuki	Ei koulukohtaista täsmennystä
7.3	Tehostettu tuki	Ei koulukohtaista täsmennystä
7.3.1	Pedagoginen arvio	Ei koulukohtaista täsmennystä
7.3.2	Oppimissuunnitelma tehostetun tuen aikana	Ei koulukohtaista täsmennystä
7.4	Erityinen tuki	Ei koulukohtaista täsmennystä
7.4.1	Pedagoginen selvitys	Ei koulukohtaista täsmennystä
7.4.2	Erityisen tuen päätös	Ei koulukohtaista täsmennystä
7.4.3	Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma	Ei koulukohtaista täsmennystä
7.4.4	Oppiaineen oppimäärän yksilöllistäminen ja opetuksesta vapauttaminen	Ei koulukohtaista täsmennystä

7.4.5	Pidennetty oppivelvollisuus	Ei
7.4.6	Toiminta-alueittain järjestettävä opetus	Koulutason ohje niille kouluille, joissa on toiminta-alueittaista opetusta: <ul style="list-style-type: none"> • Koulu kuvaa toiminta-alueittaisen opetuksen käytännön järjestelyjen periaatteet • Koulu kuvaa moniammatillisen yhteistyön osana toiminta-alueittaisen opetuksen suunnittelua
7.5	Perusopetuslaissa säädetty tukimuodot	Ei koulukohtaista täsmennystä
7.5.1	Tukiopetus	Ei koulukohtaista täsmennystä
7.5.2	Osa-aikainen erityisopetus	Ei koulukohtaista täsmennystä
7.5.3	Opetukseen osallistumisen edellyttämät palvelut ja apuvälineet	Ei koulukohtaista täsmennystä
8	OPPILASHUOLTO	
		Ei koulukohtaista täsmennystä
9	KIELEEN JA KULTUURIIN LIITTYVIÄ ERITYISKYSYMYKSIÄ	
9.1	Saamelaiset ja saamenkieliset	Ei koulukohtaista täsmennystä
9.2	Romanit	Ei koulukohtaista täsmennystä
9.3	Viittomakieliset	Ei koulukohtaista täsmennystä
9.4	Muut monikieliset oppilaat	Ei koulukohtaista täsmennystä
10	KAKSIKIELINEN OPETUS	<ul style="list-style-type: none"> • Koulu kuvaa ruotsin kielellä (kielikypsy) tai muulla kielellä (kaksikielinen opetus) annettavan opetuksen laajuuden. Tätä voidaan täsmennellä esim. oppiaineiden osalta toimintasuunnitelmassa. • Opetuksen laajuus: • Varhainen täydellinen toisen kotimaisen kielen kielikylpy: Kielikylpykielellä annettavan opetuksen osuus varhaisessa täydellisessä kielikylvyssä on koko ohjelman ajan vähintään 50 % niin, että varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa kielikylpykielen osuus on lähes 100 % , vuosiluokilla 1–2 noin 90%, vuosiluokilla 3-4 noin 70% ja vuosiluokilla 5–9 keskimäärin 50%. Osuus lasketaan vuosiluokan koko tuntimäärästä. • Laajamittainen vieraskielinen opetus/vieraalla kielellä kielikylvyn tapaan annettava opetus: Laajamittaisella kaksikielisellä opetuksella tarkoitetaan opetusta, jossa vähintään 25 %

		<p>perusopetuksen koko oppimäärän opetuksesta järjestetään kohdekielellä. Osuus lasketaan koko tuntimäärästä niillä vuosiluokilla, joilla laajamittaista kaksikielistä opetusta toteutetaan. Laajamittainen kaksikielinen opetus voi alkaa jo esiopetuksessa ja kestää koko perusopetuksen ajan tai vain osan siitä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kielirikasteinen opetus: Kielirikasteisella opetuksella tarkoitetaan opetusta, jossa alle 25 % oppiaineiden sisällöstä opetetaan muulla kuin koulun opetuskielellä. Osuus lasketaan koko tuntimäärästä niillä vuosiluokilla, joilla kielirikasteista opetusta toteutetaan. Kielirikasteista opetusta voi olla jo esiopetuksessa, ja se voi kestää koko perusopetuksen ajan tai vain osan siitä.
10.1	Kaksikielisen opetuksen tavoitteet ja opetuksen järjestämisen lähtökohtia	<ul style="list-style-type: none"> • miten kielikyllyn / vieraskielisen opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa varmistetaan systemaattinen yhteistyö ja vuoropuhelu sekä eri oppiaineita opettavien opettajien että myös koulun muun henkilöstön kesken. • miten siirtymävaihe luokanopetuksesta aineenopetukseen suunnitellaan ja toteutetaan opettajien/koulujen välisenä yhteistyönä? Miten kielikylpy/kaksikielisen opetuksen opetuksen asettamat erityisvaatimukset otetaan suunnitelmallisesti huomioon? • miten kielikylpy/kaksikielisen opetuksen asettamat erityisvaatimukset otetaan huomioon kodin ja koulun välisessä yhteistyössä erityisesti nivelvaiheissa? • Lisäksi kuvataan yhteistyö mahdollisten muiden sidosryhmien ja yhteistyötahojen kanssa (-esim. päiväkodit). <p>Koulu määrittää kielikylpykielille/kohdekielelle asetettavat tavoitteet ja sisällöt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tavoitteiden asettamisessa voidaan hyödyntää esimerkiksi Kielitaidon tasojen kuvausasteikkoa. • Tavoitteita määriteltäessä otetaan huomioon oppilaiden kielitaidon monipuolinen kehittäminen ja eri oppiaineiden asettamat vaatimukset kielitaidolle.
10.2	Laajamittainen kaksikielinen opetus	KIELIKYLPY

		<ul style="list-style-type: none"> • periaatteet, joiden mukaan valitaan kielikylpykielellä opiskeltavat oppiaineet ja sisällöt, täsmennetään tarvittaessa toimintasuunnitelmassa • mitkä Äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen sisältöalueet opetetaan koulun opetuskielellä ja mitkä kielikylpykielellä. • mitkä ovat kielikylpykielellä opettavien oppiaineiden keskeiset kielelliset tavoitteet • mitkä ovat kielikylpykielen ja tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain, voidaan kuvata tässä tai vuosiluokkakokonaisuuksien yhteydessä. <p>MUU LAAJAMITTAINEN KAKSIKIELINEN OPETUS</p> <ul style="list-style-type: none"> • periaatteet, joiden mukaan valitaan kohdekielellä opiskeltavat oppiaineet ja sisällöt. Voidaan täsmentää tarvittaessa toimintasuunnitelmassa. • mitkä ovat kohdekielellä opettavien oppiaineiden keskeiset kielelliset tavoitteet. • mitkä ovat kohdekielen ja tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain, voidaan kuvata tässä tai vuosiluokkakokonaisuuksien yhteydessä. <p>Opetussuunnitelmaa laadittaessa varmistetaan se, että oppilas saa riittävät toimintavalmiudet suomalaisessa yhteiskunnassa.</p>
10.3	Suppeampi kaksikielinen opetus	<ul style="list-style-type: none"> • periaatteet, joiden mukaan valitaan kohdekielellä/kielikylpykielellä opiskeltavat oppiaineet ja sisällöt. Tätä voidaan tarkentaa koulun toimintasuunnitelmassa. • mitkä ovat kielikylpykielellä/kohdekielellä opettavien oppiaineiden keskeiset kielelliset tavoitteet. • mitkä ovat kielikylpykielen/kohdekielen ja tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain, voidaan kuvata tässä tai vuosiluokkakokonaisuuksien yhteydessä.
11	VALINNAISET OPINNOT	Ei koulukohtaista täsmennystä
11.1	Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit	<ul style="list-style-type: none"> • Koulu kuvaa, miten taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit käytetään. • Koulukohtaisessa tuntijaossa määritellään ne valinnaiset tunnit, jotka osoitetaan suoraan eri taito- ja taideaineiden kesken.

		<ul style="list-style-type: none"> • Mikäli koulu päättää tuntien jakamisesta eri taide- ja taitoaineiden kesken, laaditaan ko. vuosiluokan opetussuunnitelma kunkin taide- ja taitoaineen osalta ottaen huomioon ko. oppiaineen koulukohtainen kokonaistuntimäärä ja opetussuunnitelman perusteissa määritelty oppiaineen rakenne. • Mikäli taito- ja taideaineiden valinnaistunteja osoitetaan oppilaan valittavaksi, koulu kuvaa ne periaatteet, joiden mukaan valinta tehdään sekä aineet tai oppiainekokonaisuudet, joita oppilas voi valita. • Mikäli koulu päättää, että kaikkien tai joidenkin valinnaisten tuntien käyttö perustuu oppilaan valintaan, <i>laaditaan valinnaisten tuntien muodostamille syventäville opinnoille oma suunnitelmansa, jossa määritellään opintojen nimi, laajuus, tavoitteet, sisällöt, oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät mahdolliset erityispiirteet sekä vuosiluokat, joilla valinnaista ainetta tarjotaan. Tämä kirjoitetaan ko. vuosiluokkakokonaisuuteen yhteisten oppiaineiden osuuden jälkeen.</i> • Koulu kuvaa myös sen, jos valinnaisia aineita käytetään jonkin taito- tai taideaineen painotuksen toteuttamiseen.
11.2	Valinnaiset aineet	<ul style="list-style-type: none"> • mitkä ovat oppilaille tarjottavat valinnaiset aineet ja periaatteet siitä, miten valinnaisuus toteutetaan. • periaatteet, miten valinnaisia aineita käytetään koulun painotuksen toteuttamiseen. • mikä on kunkin valinnaisen aineen nimi ja laajuus sekä vuosiluokat, joilla kutakin valinnaista ainetta tarjotaan • miten vuosiviikkotunnit jaetaan vuosiluokittain (tehdään tuntijaossa). • <i>mitkä ovat kunkin valinnaisen aineen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain sekä oppimisympäristöihin, työtapoihin, tukeen ja ohjaukseen liittyvät mahdolliset erityispiirteet. Tämä kirjoitetaan ko. vuosiluokkakokonaisuuteen yhteisten oppiaineiden osuuden jälkeen.</i>
11.3	Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät	<ul style="list-style-type: none"> • Vapaaehtoisten ja valinnaisten kielten tuntijako määritellään koulun tuntijaossa. • Koulu kuvaa tarvittaessa tässä A2- ja B2-kielen toteuttamisen periaatteet. • Käytetäänkö opetukseen valinnaisia tunteja vai opetetaanko minimintuntimäärän ulkopuolella.